

Vergaderjaar 2020–2021

24 691

Ruimtetekort in mainport Rotterdam

Nr. 138

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 mei 2021

Hierbij stuur ik u de elfde Integrale Rapportage Visie en Vertrouwen met de monitoringsinformatie over het Project Mainportontwikkeling Rotterdam (PMR).¹ Deze Integrale Rapportage bevat de jaarlijkse informatie over de drie deelprojecten van PMR, te weten de aanleg van de landaanwinning Maasvlakte 2 met de bijbehorende natuurcompensatie, de aanleg van 750ha natuur- en recreatiegebied en het Bestaand Rotterdams Gebied. De drie deelprojecten zijn in de Integrale Rapportage weer onderverdeeld in thema's. De DCMR Milieudienst Rijnmond heeft deze rapportage opgesteld in opdracht van de PMR-partijen en de Tafel van Borging heeft de rapportage op 19 november 2020 vastgesteld. Deze rapportage wordt volgens afspraak met uw Kamer gebruikt als de jaarlijkse voortgangsrapportage over PMR, zoals bedoeld in de Regeling Grote Projecten.

Op verzoek van uw Kamer heb ik u op 16 juni 2020 (Kamerstuk 24 691, nr. 133) de evaluatie Project Mainportontwikkeling Rotterdam toegezonden. Mede aan de hand van deze evaluatie bepaalt uw Kamer momenteel of de grootprojectstatus van PMR kan worden beëindigd. Vanwege de administratieve verplichtingen die gepaard gaan met de grootprojectstatus verneem ik graag het standpunt van uw Kamer hieromtrent.

Daarnaast loopt de Planologische Kernbeslissing (PKB) uit 2006 af in 2021. Het vervallen van de PKB is meegenomen bij de eerdergenoemde evaluatie Project Mainportontwikkeling Rotterdam (Kamerstuk 24 691, nr. 133). Er zijn 4 Besluiten van Wezenlijk Belang uit de PKB die op dit moment nog niet volledig zijn gerealiseerd (inrichting als duurzaam bedrijventerrein, de natuurcompensatie en het Buitenland van Rhoon). De inspanningen om die alsnog te bereiken gaan onverminderd door.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

Thema 750ha nieuw natuur- en recreatiegebied in regio Rijnmond

Voor het programma 750ha zijn twee mijlpalen in aantocht. De natuur- en recreatieprojecten Schiezone en Vlinderstrik naderen hun voltooiing begin 2021. Daarmee heeft de Stadsregio een flinke impuls voor vergroening en recreatie gekregen.

In het Buitenland van Rhoon is de gebiedscoöperatie nu een jaar actief om het streefbeeld vorm te geven. In de samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie Zuid-Holland en de gebiedscoöperatie is opgenomen dat de doelstellingen uit het streefbeeld in acht jaar gerealiseerd moeten zijn. In 2019 zijn er verschillende onderzoeken uitgevoerd als onafhankelijke nul-monitoring. Daaruit kwam onder meer naar voren dat het aantal akkervogels tussen 2016 en 2019 is toegenomen. In 2019 zijn acht rode lijst soorten zoals gele kwikstaart, ringmus en kneu, aangetroffen. Bij het floraonderzoek in 2019 zijn 19 rode lijst soorten aangetroffen, waaronder valse kamille en wilde ridderspoor. Dat zijn positieve ontwikkelingen met het oog op het streefbeeld.

Thema Natuurcompensatie

Voordelta

Over de natuurcompensatie in de Voordelta kan ik melden dat de rapportage over 15 jaar onderzoek naar de effectiviteit van de getroffen maatregelen in de Voordelta nu is afgerond. Daarin concluderen de onderzoekers dat de getroffen maatregelen niet hebben geleid tot de beoogde kwaliteitsverbetering in het afgebakende bodembeschermingsgebied. Daarentegen zijn er geen nadelige effecten op aantallen of broedsucces waargenomen van de door aanleg en aanwezigheid van Maasvlakte 2 beïnvloede vogelsoorten. Het is aan het Havenbedrijf Rotterdam als vergunninghouder en het Ministerie van LNV als bevoegd gezag om in het licht van de vergunning Wet natuurbescherming te besluiten welke vervolgstappen nu nodig zijn om de natuurcompensatie op alternatieve wijze te realiseren. Deze uitkomsten worden inmiddels door de PMR-partijen besproken met de meest betrokken omgevingspartijen (natuur- en milieuorganisaties en visserij) in een daartoe gestarte dialoog. In deze dialoog wordt gesproken over welke vervolgstappen mogelijk zijn. Wanneer de dialoog is afgerond zal ik uw Kamer informeren omtrent de uitkomsten van dit proces. Naar verwachting zal dit voor de zomer zijn.

Duinen

De discussie over de stikstofproblematiek heeft in het afgelopen jaar landelijk gespeeld. Voor de verwachte effecten van nieuwe bedrijvigheid op Maasvlakte 2 is een nieuw duingebied aangelegd als compensatie. De ontwikkeling naar de vereiste habitattypen en vegetaties verloopt grotendeels volgens het oorspronkelijke ontwikkelplan, hoewel de praktijk nog steeds om aandacht en bijsturing op omvang en fysieke condities vraagt. De ontwikkeling en het beheer wordt nauwlettend gevolgd door de betrokken PMR-partijen. Het areaal en de fysieke condities zijn op dit moment voldoende op orde, alleen moet de vegetatie-ontwikkeling nog grotendeels starten. De beheerder zal daartoe dit jaar nog een aantal extra stimuleringsmaatregelen uitvoeren. Hoewel de realisatie van de duincompensatie daarmee geborgd wordt, blijft de juridische bruikbaarheid van deze compensatie voor nieuwe bedrijfsvestigingen vooralsnog onzeker. Onder regie van het Ministerie van LNV werken het Rijk, medeoverheden en het Havenbedrijf Rotterdam gezamenlijk aan oplossingen daarvoor.

Thema Bestaand Rotterdams Gebied (BRG)

Het programma Bestaand Rotterdams Gebied (BRG) had op peildatum 1 januari 2020 91 leefbaarheidsprojecten op de lijst, waarvan 70 waren afgerond (83%). In de Uitwerkingsovereenkomst Bestaand Rotterdams Gebied is opgenomen dat de BRG-projecten voor 1 januari 2021 moeten zijn afgerond. Vanwege het uitbreken van de coronacrisis hebben de projecten Kop Keilehaven, Buitenruimte Blue City en Groene Gordel Hoogvliet vertraging opgelopen. Dit heeft ertoe geleid dat de looptijd van het programma met één jaar zal worden verlengd.

Thema Bestemming Maasvlakte 2

Voor de modal split geldt dat het aandeel containers dat over de weg wordt vervoerd onveranderd op ca. 50% ligt. De beoogde shift naar water en spoor is nog niet in de cijfers zichtbaar. Een aantal infrastructurele projecten die de komende jaren gereedkomen, zal de randvoorwaarden voor een verschuiving naar spoorvervoer versterken (Container Exchange Route, derde spoor Betuweroute Duitsland). Inzet van alle betrokken partijen om het aandeel wegvervoer om te buigen naar de beoogde 35% in 2033 blijft noodzakelijk. Mijn ministerie zet dan ook volop in op de gewenste modal shift met onder meer het in de Goederenvervoeragenda aangekondigde hands-on programma modal shift en de stimuleringsregeling modal shift.

In deze Integrale Rapportage wordt uiteengezet welke ontwikkelingen er, dankzij de inzet van alle betrokkenen, het afgelopen jaar zijn geweest. Er zijn op enkele onderdelen nog aanvullende stappen te zetten, met name op het gebied van natuurcompensatie en leefbaarheid, waarvan het eindresultaat nog niet is bereikt. Afronding van PMR is voorzien in 2033.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga